

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidecalogvs Theologico-Politicvs Reformatvs

Dript, Laurentius a

Paderbornae, 1672

12. Majorem & potio[re]m cura[m] politiae Civilis & Regionis, quam
Religionis oportet habere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13441

PROPOSITIO XII.

*Majorem & potiore curam politie Ci-
vilis & Regionis, quam Religionis oportet habere.*

I. **V**etus & vulgatum adagium est, ubi Deus Ecclesiam, illic in viciniâ exstruit Satanas ædiculam: vniversam naturæ legem exiguo decem præceptorum numero in tabulis lapideis Moyfi in monte Synai Deus legislator, cui similis non est in legislatoribus, tradiderat; in illis totam legem naturalem jam aliquantulum obscuratam renovans & perfectissimam humanæ vitæ normam præscribens, posito primo præcepto de sui cognitione, cultu & adoratione, tanquam aliarum omnium basi ac fundamento, sed ecce illi oppositum in fine sæculorum Decalogum in inferni penetralibus fabricatum & digito Dæmonis scriptum publicat Machiavellus, cujus primum Præceptum primi Decalogici divini est directe eversum. Refert hûc Satanae Decalogum Prænobilis Cõsultissi-

sultissimusq; Dominus Guilielmus Ignatius
Schük quondam Cancellar. Fuldens. nunc
supremi iudicij Cameral. Assessor in suis reflex.
Polit. Consolat. cap. 2. num. 3. ex quo eundem
hic subungere placuit.

AntiDecalogus Machiavelli.

Præceptum I.

Religio rationi status famuletur.

II.

Pietatem, quam non habet, præferat.

III.

Religionem statui pro tempore congruen-
tem falsis miraculis firmet.

IV.

Religionem Ethnicam Christiana præferat.

V.

Fortuna non virtuti, casui non Deo felici-
tatem adscribat.

VI.

Moyseis auctoritatem & leges vi & armis,
non fide & Deo nixas fuisse credat.

VII.

Status servandi, ampliandiq; causa cum

E 7

debeat

debeat omnia jura perfringere, ad omnem ventum vela vertere paratus sit.

VIII.

Credat virtutes, si semper verè adsint et serventur perniciosas, si inesse putentur, fructuosas esse.

IX.

Belli justitiam in eo, quod sibi utile videtur, statuat.

X.

Tyrannum aliquem insignem imitetur contemptam crudelitatis famam: immanitatem impetu, sensim vero beneficentiam exercent.

2. Ecce præclarum insignis illius imperatoris & nequissimi principum informatoris *Anti-Decalogum*; sciebat is, nihil efficacius esse religione ad subditorum animos intra debitam obedientiam terminos & honestatem cohibendos: sine religione enim ait *Lactantius lib. de irâ Domini cap. 22* aut immanitatem belluis, aut stultitiam pecudibus adequamur, nisi sola enim religione, id est, in summa notione summa sapientia est: vera enim religio optima *Rectrix est humane vite, justi in justis, normam frenum in prosperis, in adversis solatium,* spes

in dubijs, unica deniq; mentis Domina. Forstnerus in not. polit. ad Cornel. tacitum lib. 1. pag. 65. Longè tamen à recto tramite aberravit Machiavellus, dum loco veræ falsam religionem vel eligere, vel saltem fingere docuit: *Reipublica* inquit idem lib. 1. cap. 12. *Regni* & *Moderatores*, ac *Principes religionis fundamenta servare debent: nam ea ratione Rempubli- cam suam religiosam conservabunt, & quod inde consequens est, etiam integram, & studijs non divisam.* Opus verò est, ut quæcunque ad religionem fovendam amplificandamque apposita sunt, etiam si aliter sentiant, amplectantur augeantque.

3. In quibus verbis ostendit, Religionem à Principe solum ut medium pro conservatione unitatis & pacis attēdi debere, sive vera sive ficta sit: in quo quid aliud suadet, quam humana divinis, terrena cœlestibus, æternis temporalia, sacris prophana prophanissimè antepondere & Sponsam Christi sæculo, Christum mortali Principi subicere; ac Principem Reginamque pietatem facere politia civilis scēdissimâ servitute pedissequam, directè contra illud Salvatoris: *Quarite pri-*
mum

num Regnum Dei & justitiam ejus, & hęc omnia (terrena scilicet) adjicientur vobis. Ex quo confectarium est aliud Machiavelistarum assertum, Deo nimirum relinquendam religionis curam, ut illam quę sibi maximè placuerit, introducat & conservet, nihil illius curam ad principem spectare.

4. Sed Machiavello longe melius Didericus Saverda in suo principe politico Christiano symbolo 24. ubi ait verum non obstantibus quam plurimis exemplis similibus & experimentijs, fuit non nemo, qui impiè docere ausus est Principem posse pro libitu religionem aut desimulare, aut fingere: qui eam fingit, nullam omnino credit, etsi ejusmodi fictio artificium quoddam est politicum ad copulandos animos, & tuendam rempublicam: multo id præstabit melius vera religio quam falsa, hæc enim caduca est, illa aterna.

PROPOSITIO XIII.

Cujus Regio, illius est Religio.

5. **H**Ujus assertionis, quę hisce temporibus velut oraculum & axio-